Urineweginfecties tijdens de zwangerschap in de huisartspraktijk

Haio: NOLST Leticia , U.G.
Promotor: CHRISTIAENS Thierry , U.G.
Praktijkopleider: Heytens Stefan , ROMAN Paul

Context: Urineweginfecties tijdens de zwangerschap vormen een frequent voorkomend probleem. Asymptomatische bacteriurie verhoogt, indien onbehandeld, het risico op complicaties zoals pyelonefritis, vroegtijdige arbeid en laag geboortegewicht. Onderzoek toont aan dat adequate behandeling zowel de foetale als de maternele morbiditeit en mortaliteit reduceert. Er zijn echter weinig gegevens beschikbaar over de praktijkvoering bij Vlaamse huisartsen op vlak van screening, diagnostiek, behandeling en follow-up van urineweginfecties bij zwangere vrouwen.

Onderzoeksvraag: Hoe behandelen Vlaamse huisartsen asymptomatische bacteriurie en symptomatische urineweginfecties tijdens de zwangerschap? Zijn huisartsen voldoende op de hoogte over de veiligheid van antimicrobi?le middelen bij zwangerschap? Hoe worden zwangere vrouwen na het afronden van de behandeling verder opgevolgd? Zijn huisartsen op de hoogte van de huidige richtlijnen, en worden deze correct opgevolgd?

Methode: Vooreerst werd een literatuuronderzoek uitgevoerd en werden de huidige richtlijnen met betrekking tot behandeling en opvolging nagelezen. Vervolgens werd een vragenlijst voorgelegd aan huisartsen uit verschillende LOK-groepen.

Resultaten: De vragenlijst werd ingevuld door 73 artsen. Uit de antwoorden van de ondervraagde artsen blijkt dat urineweginfecties tijdens de zwangerschap in eigen beheer worden behandeld. Nochtans gaf het merendeel (72,6%) aan van zichzelf te vinden niet voldoende op de hoogte te zijn van de huidige richtlijnen. Nitrofuranto?ne en amoxicilline zijn volgens de literatuur de middelen van eerste keuze. Hoewel de meeste ondervraagde artsen een correct en veilig antimicrobieel middel kiezen, is er een niet te verwaarlozen aantal dat voor een product opteert dat tegenaangewezen is tijdens de zwangerschap, of waarover onvoldoende gegevens bestaan omtrent hun veiligheid. De meeste artsen kozen voor een voldoende lange behandelingsduur. De richtlijnen bevelen aan na het afronden van de behandeling periodiek de urine te controleren tot het einde van de zwangerschap. Slechts een klein aantal artsen houdt zich aan deze aanbevelingen.

Conclusie: Huisartsen voelen zichzelf onvoldoende vertrouwd met de huidige richtlijnen omtrent behandeling en opvolging van urineweginfecties tijdens de zwangerschap. Dit onderzoek legde enkele hiaten bloot in de kennis en het medisch handelen van Vlaamse huisartsen. Dit is een eerste stap in een praktijkverbeterend proces. Huisartsen dienen ge?nformeerd en gesensibiliseerd te worden, teneinde de kwaliteit van zorg te verbeteren.